

**SZKOŁA PODSTAWOWA NR 17 IM. ORŁA
BIAŁEGO
W KOSZALINIE**

**PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA
Z HISTORII I WOS**

Spis treści

1. Założenia ogólne
2. Ocenianie bieżące, półroczne i roczne.
3. Dodatkowe ustalenia wewnątrzprzedmiotowe
4. Sposoby i zasady informowania uczniów oraz ich rodziców o postępach i osiągnięciach w nauce
5. Zasady pracy z uczniem ze specyficznymi problemami edukacyjnymi oraz z zaleceniami poradni psychologiczno-pedagogicznej

1. ZAŁOŻENIA OGÓLNE

PZO wynikają z treści zawartych w WZO i podstawy programowej. PZO jest częścią składową WZO.

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania uwzględniających tę podstawę. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia odbywa się poprzez ocenianie wewnątrzszkolne, na które składa się:

- a. ocenianie bieżące- określające osiągnięcia edukacyjne ucznia ze zrealizowanej części podstawy programowej. Ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych ma na celu monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć. Dopuszcza się stosowanie przy ocenach znaku „+” lub „-”;
- b. ocenianie śródroczne;
- c. ocenianie roczne;
- d. ocenianie końcowe (dotyczy klasy programowo najwyższej).

Oceny bieżące, klasyfikacyjne półroczne i roczne ustala nauczyciel danego przedmiotu, uwzględniając wiedzę, umiejętności ucznia i wkład pracy.

Ocenianie wewnątrzszkolne ma na celu:

- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie;
- udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie uczniowi informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć;
- udzielanie wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju;
- motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu;
- dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach i trudnościach w nauce

i zachowaniu ucznia oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia;

- umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej;
- kształtowanie umiejętności samooceny.

2. OCENY BIEŻĄCE, PÓŁROCZNE I ROCZNE.

1. OGÓLNE KRYTERIA I WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY

Ocenie podlegają wszystkie formy pracy ucznia:

- praca klasowa**
- sprawdzian**
- kartkówka**

Praca klasowa – zaplanowana w rozkładzie materiału forma sprawdzenia umiejętności edukacyjnych ucznia obejmująca zagadnienia z partii materiału, zamknięta w tematyczną całość. Termin pracy klasowej podany jest do wiadomości uczniów z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem (uczniowie notują termin w zeszytach, a nauczyciel w dzienniku). Czas trwania 1 jednostka lekcyjna.

Sprawdzian – forma sprawdzenia umiejętności edukacyjnych ucznia obejmująca zagadnienia do pięciu jednostek lekcyjnych. Podana do wiadomości z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem (uczniowie notują termin w zeszytach, a nauczyciel w dzienniku). Dyktanda uznaje się za sprawdziany ortograficzne. Czas trwania od 20 do 35 minut.

Kartkówka – jest to pisemna forma sprawdzenia bieżących umiejętności edukacyjnych uczniów wynikająca z potrzeb związanych z aktualnie omawianymi treściami programowymi. Kartkówka nie wymaga ustnego uprzedzenia uczniów i trwa do 15 minut.

UWAGA!

W tygodniu można przeprowadzić dwie prace klasowe i dwa sprawdziany w danej klasie (przy czym nie więcej niż jedna z tych form dziennie), zapowiedziane i wpisane do dziennika; ograniczenia nie dotyczą kartkówek.

Termin zwrotu ocenionych prac klasowych, testów, sprawdzianów nie może być dłuższy niż dwa tygodnie. Z przyczyn usprawiedliwionych istnieje możliwość przedłużenia tego czasu o okres nieobecności nauczyciela.

- praca pisemna** - np. referat , opis wydarzenia lub postaci historycznej
- projekt** - plakat , prezentacja wykonana samodzielnie przez ucznia
- praca domowa** - prawidłowe wykonanie, samodzielność w wykonaniu zadania, stopień zrozumienia zadania, zastosowanie wiedzy przedmiotowej, oryginalność
- odpowiedź ustna** - zawartość rzeczowa, wyrażanie sądów , uzasadnienie, formułowanie argumentów i ich porządkowanie, płynność, spójność wypowiedzi, logiczny układ treści, bogactwo słownictwa, poprawność językowa, sugestywność wypowiedzi
- praca z materiałem dydaktycznym** - karty pracy wykonywane z pomocą podręcznika, mapy, tekstu źródłowego
- aktywność na lekcji** - udział w rozmowach i dyskusjach, współpraca z zespołem, udzielanie pomocy kolegom, inicjatywa (własne propozycje) , reakcje na polecenia nauczyciela, samodyscyplina,
- praca w zespole** - praca w grupach - aktywne uczestnictwo w pracy zespołu, aktywne słuchanie innych, tolerancja wobec wartości i poglądów innych osób
- aktywność pozalekcyjna** - np. przynoszone przez uczniów przedmioty związane z historią : stare mapy, pieniądze, zdjęcia i.t.p. oraz różne materiały do wykorzystania na lekcji. Waga oceny - 1

Uczeń za aktywność na lekcji , pracę w zespole oraz aktywność pozalekcyjną otrzymuje " + " , "- " lub ocenę, za 6 " + " otrzymuje ocenę celującą, za 6 " - " ocenę niedostateczną.

2. Minimalna liczba form sprawdzania wiadomości.

- prace klasowe - minimum 2 w każdym semestrze
- sprawdziany - minimum 2 w każdym semestrze
- kartkówki - w zależności od potrzeb

- odpowiedź ustna - 1 -2 w ciągu roku
- prace domowe - od 2 do 4 w każdym semestrze
- praca z materiałem dydaktycznym - od 2 do 4 w każdym semestrze
- aktywność na lekcji - w zależności od potrzeb
- aktywność pozalekcyjna - w zależności od potrzeb
- praca w zespole - w zależności od potrzeb
- projekt - w zależności od potrzeb
- praca pisemna - w zależności od potrzeb

3. Waga ocen:

Kategoria	Waga od 1 do 5
praca klasowa, laureat konkursu międzyszkolnego	5
sprawdzian, praca pisemna, projekt	4
kartkówka, odpowiedź ustna, praca z materiałem dydaktycznym, laureat konkursu szkolnego	3
aktywność, praca w zespole	2
zeszyt ćwiczeń, zadanie domowe, zeszyt przedmiotowy,	1

- Oceny semestralne i roczne wystawiane są w oparciu o średnią ważoną ocen częściowych wg następującego schematu:**

Celujący 5,7-6,0

Bardzo dobry 4,7-5,69

Dobry 3,7-4,69

Dostateczny 2,7-3,69

Dopuszczający 1,7-2,69

Niedostateczny 0-1,69

4. Procentowa skala oceniania testów i sprawdzianów:

- 98%-100% celujący
- 85%-97% bardzo dobry
- 70%-84% dobry
- 50%-69% dostateczny
- 30%-49% dopuszczający
- 0-29% niedostateczny

(procent punktów liczy się z maksymalnej do zdobycia ilości punktów)

5. Kryteria i wymagania na poszczególne oceny zawarte są w Statucie Szkoły

(§ 56 pkt. 4)

Ogólne wymagania na poszczególne oceny:

1) stopień celujący otrzymuje uczeń, który:

- a) pracuje systematycznie i z dużym zaangażowaniem na każdej lekcji i w domu,
- b) wykonał wszystkie zadania również zaległe, wynikające z jego ewentualnej absencji,
- c) samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- d) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,
- e) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, zawodach sportowych i innych, kwalifikując się do finałów na szczeblu wojewódzkim (regionalnym) lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

2) stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:

- a) pracuje systematycznie i z zaangażowaniem na każdej lekcji i w domu,
- b) wykonał wszystkie zadania również zaległe, wynikające z jego ewentualnej absencji,
- c) opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności, określony programem nauczania przedmiotu w danej klasie,

d) sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne ujęte programem nauczania, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach.

3) stopień dobry otrzymuje uczeń, który:

a) pracuje systematycznie na każdej lekcji i w domu,

b) nie opanował w pełni wiadomości określonych programem nauczania w danej klasie, ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania zawarte w podstawach programowych,

c) poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje (wykonuje) samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne,

d) wykonuje zadania w terminie określonym przez nauczyciela, a także uzupełnia ewentualne braki.

4) stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który:

a) zdarza mu się nie pracować systematycznie,

b) opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie na poziomie nieprzekraczającym wymagań zawartych w podstawach programowych,

c) rozwiązuje (wykonuje) typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności.

5) stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

a) ma braki w opanowaniu podstaw programowych, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z danego przedmiotu w ciągu dalszej nauki,

b) rozwiązuje (wykonuje) zadania teoretyczne i praktyczne typowe, o niewielkim stopniu trudności,

c) pracuje systematycznie w miarę swoich możliwości.

6) stopień niedostateczny otrzymuje uczeń, który:

a) nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w podstawach programowych przedmiotu nauczania w danej klasie, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu,

b) nie jest w stanie rozwiązać (wykonać) zadań o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela,

c) nie pracował na lekcjach i w domu, przychodził nieprzygotowany na zajęcia lekcyjne i nie uzupełniał braków.

3. DODATKOWE USTALENIA

1. Warunki poprawy oceny: możliwość i formy poprawy ocen zawarte są w

Statucie Szkoły (55 pkt.11)

Uczeń ma prawo jednokrotnie poprawić wynik niekorzystny (ocenę niedostateczną) z prac klasowych i sprawdzianów w terminie uzgodnionym z nauczycielem, nie później niż w ciągu 10 dni od daty oddania prac. Otrzymana ocena jest ostateczna.

2. Inne zasady :

Objaśnienie skrótów używanych w dzienniku elektronicznym:

PK - praca klasowa

S - sprawdzian

K - kartkówka

PD - praca domowa

PP - praca pisemna

O - odpowiedź ustna

KP - praca z materiałem dydaktycznym

P - projekt

LK - laureat konkursu

A - aktywność na lekcji

AP - aktywność pozalekcyjna

BZ – brak zadania

- ☐ Brak wykonania zadania, pracy domowej itp. nauczyciel odnotowuje w dzienniku wpisując skrót BZ (brak zadania). BZ nie jest oceną, a informacją dla nauczyciela i rodzica o niewykonanym zadaniu. Uczeń ma obowiązek uzupełnić zaległości

w terminie wyznaczonym przez nauczyciela. Jeśli uczeń unika wykonania zadania w wyznaczonym terminie, nauczyciel może zobowiązać go do uzupełnienia braków na kolejnych zajęciach z danego przedmiotu. Jeśli uczeń nie uzupełni braków w wyznaczonym przez nauczyciela terminie otrzymuje ocenę niedostateczną.

3. Nauczyciel ma prawo przerwać pisemną pracę uczniowi, jeżeli stwierdzi na podstawie jego zachowania niesamodzielność pracy. Stwierdzenie faktu odpisywania podczas pracy klasowej, sprawdzianu jest podstawą do postawienia oceny niedostatecznej. Powyższa informacja dotyczy także innych form sprawdzenia wiedzy, np. wypracowanie literackie, kartkówka, test;

4. **„Szczęśliwy numerek”** - uczeń ma prawo do zwolnienia z odpowiedzi ustnej i pisemnej w dniu, w którym został wylosowany numer odpowiadający numerowi ucznia w dzienniku. **„Szczęśliwy numerek”** nie zwalnia ucznia z wszelkich obowiązków związanych z bieżącą lekcją: z pracy na lekcji, odpowiedzi ustnej lub pisemnej, okazania zadania domowego do sprawdzenia oraz pisemnej kontroli wiedzy, jeżeli wcześniej była ona na ten dzień zapowiedziana;

5. Nauczyciel, w sytuacji, gdy uczeń przeszkadza mu w pracy a innym kolegom w zdobywaniu wiedzy, może: ustnie upomnieć ucznia i wpisać uwagę do dziennika; jeżeli to nie odniesie skutku, nauczyciel ma prawo sądzić, że uczeń rozumie wszystkie zagadnienia związane z tematem lekcji i poprosić go do odpowiedzi;

6. Nauczyciel nie może przeprowadzić kolejnej pracy klasowej, sprawdzianu bez oddania uczniom poprzednio napisanej. Może jednak w tym czasie przeprowadzać kartkówki i zadawać prace pisemne;

7. W terminie nie krótszym niż trzy tygodnie przed datą wystawienia oceny, wychowawca klasy jest zobowiązany poinformować ucznia i jego rodziców (na zebraniach z rodzicami) o przewidywanych dla niego rocznych ocenach z zajęć edukacyjnych. Nauczyciel przedmiotu wpisuje proponowaną ocenę roczną do dziennika lekcyjnego;

8. Uczeń może ubiegać się o wyższą niż przewidywana ocenę roczną, jeśli spełnia następujące warunki:

- systematycznie uczęszcza na lekcje z wyjątkiem usprawiedliwionych nieobecności spowodowanych chorobą lub innymi przyczynami losowymi;
- oceny cząstkowe wskazują na to, że uczeń może starać się o uzyskanie oceny wyższej;
- napisze przygotowany przez nauczyciela sprawdzian z wiadomości i umiejętności dostosowany poziomem do oczekiwanej oceny.

9. Jeżeli po wystawieniu oceny proponowanej uczeń nie będzie uczestniczył w zajęciach lub rażąco będzie zaniedbywał swoje obowiązki wobec przedmiotu, ocena roczna może być niższa niż proponowana;

10. Uczeń może być niesklasyfikowany z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, jeśli jego frekwencja na zajęciach przekracza 50% czasu przeznaczanego na dane zajęcia w szkolnym planie nauczania. Decyzję o klasyfikacji podejmuje Rada Pedagogiczna;

11. Na ocenę semestralną lub roczną uczeń pracuje systematycznie; nie ma możliwości zmiany oceny w wyniku jednorazowego przygotowania się z określonej części materiału lub wykonania jednorazowego zadania dodatkowego.

12. Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mają prawo wnioskować o podwyższenie oceny z obowiązkowych zajęć edukacyjnych na zasadach opisanych w Statucie w § 61.

4. SPOSOBY I ZASADY INFORMOWANIA UCZNIÓW ORAZ ICH RODZICÓW O POSTĘPACH I OSIĄGNIĘCIACH W NAUCE

1. Nauczyciele informują uczniów i rodziców o wymaganiach i postępach ucznia:

- na pierwszej godzinie lekcyjnej uczniowie zapoznawani są z PZO;
- PZO umieszczone jest na szkolnej stronie internetowej;
- oceny cząstkowe są jawne, oparte o opracowane kryteria;
- sprawdzone prace pisemne są oceniane i omawiane w czasie zajęć;
- sprawdzone i ocenione sprawdziany, prace klasowe, testy, kartkówki oraz inne formy wypowiedzi są udostępniane do wglądu uczniom i rodzicom na zasadach określonych w WZO;
- nauczyciel informuje uczniów na bieżąco o jego ocenach, a rodziców zgodnie ze

statutem szkoły;

2. Nauczyciel

- informuje uczniów a na zebraniach z rodzicami rodziców o wymaganiach programowych i kryteriach oceniania,
- motywuje uczniów do dalszej pracy,
- przy ustalonej ocenie podaje uczniom wskazówki do dalszej pracy,
- dostarcza uczniom i rodzicom informacji o trudnościach w uczeniu się,
- dostarcza uczniom i rodzicom informacji o uzdolnieniach ucznia,
- daje uczniom i rodzicom wskazówki do pracy z uczniem,
- każdą sprawdzoną i ocenioną pracę nauczyciel omawia i przekazuje uczniowi do wglądu.
- w przypadku nauki zdalnej, nauczyciele dostosowują program nauczania do możliwości jego realizacji przy stosowaniu technologii informatycznych.
- w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania Szkoły informacje o osiągnięciach i postępach ucznia przekazywane są drogą elektroniczną, w tym na konferencjach online.
- przypadku nauki zdalnej nauczyciele dostosowują pracę dydaktyczną-wychowawczą i opiekuńczą do możliwości realizacji przy wykorzystaniu technologii informatycznych.
- w okresie prowadzenia zdalnego nauczania każdy nauczyciel edukacji przedmiotowej określa w zależności od rodzaju prowadzonych zajęć formy sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów i przekazuje tę informację drogą elektroniczną uczniom i rodzicom.
- w przypadku prowadzenia zdalnego nauczania ocenione pisemne formy sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów, a także wykonane zleczone zadania domowe są oceniane wg skali, jak w § 55.1 statutu szkoły i odsyłane poprzez dziennik elektroniczny / komunikator/ wraz z uzasadnieniem na indywidualne konto mailowe ucznia.

5. ZASADY PRACY Z UCZNIEM ZE SPECYFICZNYMI PROBLEMAMI EDUKACYJNYMI ORAZ Z ZALECENIAMI PORADNI PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ

1. Nauczyciel jest zobowiązany, na podstawie pisemnej opinii PPP lub innej poradni specjalistycznej, dostosować wymagania edukacyjne w zakresie wiedzy i umiejętności w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym, wynikającym z programu nauczania.

2. Dostosowanie wymagań do psychofizycznych możliwości ucznia nie oznacza ich obniżenia i dotyczy głównie form i metod pracy z uczniem. Nie może polegać na zmianie treści nauczania, tylko realizowanie ich na poziomie wymagań koniecznych lub podstawowych. Nie może prowadzić do zejścia poniżej podstawy programowej, a zakres wiedzy i umiejętności powinien dać szansę uczniowi na sprostanie wymaganiom kolejnego etapu edukacyjnego. Nauczyciel nie musi stosować wszystkich form i metod jednocześnie.

3. Uczniowie dyslektyczni mają obowiązek wykazać się przed nauczycielami swoją pracą nad przezwyciężaniem trudności. Z kolei rodzice mając na uwadze, że problem dysleksji może się pogłębiać w wyniku zaniedbania dydaktycznego, powinni podjąć systematyczną współpracę ze szkołą oraz pracować nad trudnościami w domu, wypełniając tym samym zalecenia zawarte w opinii psychologiczno- pedagogicznej.

Dostosowania

1. Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych u uczniów ze stwierdzoną dysleksją (dysgrafią, dysortografią)

- unikanie głośnego odpytywania z czytania przy całej klasie
- kontrolowanie stopnia zrozumienia samodzielnie przeczytanych przez ucznia poleceń
- zmniejszenie ilości zadań pisanych

- wydłużenie czasu pracy
- ograniczenie tekstu do czytania i pisania na lekcji do niezbędnych notatek; przygotowanie dla dziecka gotowej notatki do wklejenia do zeszyt
- pisemne sprawdziany powinny ograniczać się do sprawdzanych wiadomości - testy wyboru, zdań niedokończonych, tekstów z lukami
- preferowanie wypowiedzi ustnych
- unikanie wyrywania dziecka do odpowiedzi (możliwe wcześniejsze uprzedzenie ucznia, że będzie pytany)
- posadzenie dziecka blisko nauczyciela
- podczas oceny prac pisemnych nie uwzględniać poprawności ortograficznej lub oceniać ją opisowo
- akceptowanie pisma drukowanego

2. Sposoby dostosowania wymagań u uczniów o inteligencji niższej niż przeciętna:

- wypisać z danego tematu kilka podstawowych pytań , na które uczeń powinien znaleźć odpowiedź czytając dany materiał (przy odpytywaniu prosić o udzielenie na nie odpowiedzi)
- podobnie postępować przy powtórkach
- wydłużyć czas pracy
- dzielić materiał na małe części

3. Sposoby dostosowania wymagań do pracy z uczniem zdolnym:

- stosować różne metody nauczania (aktywizujące)
- indywidualizować pracę z uczniem jednocześnie nie alienując go (przygotowanie do konkursów , olimpiad)
- zachęcać do samokształcenia, samooceny i samokontroli)
- umożliwiać samorealizację (własne projekty, twórczość własna)
- zachęcać do udziału w zajęciach dodatkowych
- promować ucznia i jego osiągnięcia na terenie szkoły i poza nią

- zadawać dodatkowe zadania podczas prac klasowych i domowych
- umożliwić prowadzenie przez uczniów fragmentów lekcji
- polecać odpowiednią lekturę

4. Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych u uczniów z zespołem Aspergera

- zachowywanie schematu pracy na lekcjach i stałości działań (np. zajmowanie tej samej ławki lub stolika podczas zajęć)
- trzymanie się tego, co jest przewidziane do realizacji. W sytuacji zmiany w planach konieczne jest uspokojenie i uprzedzenie ucznia o planowanych zmianach.
- sukcesywne (nie jednorazowo) zapoznawanie ucznia z planem budynku szkolnego - indywidualne oprowadzanie po szkole i wyjaśnianie przeznaczenia pomieszczeń: świetlicy, biblioteki, szatni);
- eliminowanie bodźców rozpraszających (wzrokowych, słuchowych);
- zwrócenie uwagi (diagnoza) na możliwą nadwrażliwość ucznia na niektóre bodźce i odpowiednie reagowanie (np. nadwrażliwość słuchowa - niższenie tonu głosu podczas rozmowy, wzrokowa - tworzenie stonowanych dekoracji w klasie itp.);
- kierowanie poleceń indywidualnie do ucznia, zwracanie się do niego po imieniu;
- robienie przerw między wypowiedzianymi zdaniami, tak by dać uczniowi możliwość ich przetworzenia;
- powtarzanie polecenia, sprawdzanie stopnia jego zrozumienia;
- nie przekazywanie zbyt wielu informacji, a gdy chodzi o polecenia, to wystarczy jedno, co da pewność jego wykonania przez ucznia (dla pewności, można poprosić, aby opisał je własnymi słowami);
- sprawdzanie zrozumienia czytanego tekstu poprzez zadawanie dodatkowych pytań: Co się wydarzyło? Gdzie? Kiedy? Dlaczego? itp.;
- używanie krótkich zdań, prostego i jednoznacznego języka - podawanie jasnych instrukcji

- przedstawianie nowych pojęć lub materiału abstrakcyjnego w sposób możliwie najbardziej konkretny, popieranie ich tekstem pisanym, obrazem, ilustracją, filmem;
- uwzględnianie deficytów w zakresie rozumienia niedosłownych wypowiedzi, ironii, metafor, słów i wyrażen wieloznacznych. Wyjaśnianie ich za pomocą obrazów albo przeciwieństw np. przyjaźń - wrogość;
- w razie potrzeby wydłużanie czasu przeznaczzonego na wykonywanie poszczególnych zadań i prac pisemnych;
- dzielenie zadania na wieloetapowe krótsze części;
- zadawanie krótszych prac domowych w sytuacji, gdy rodzice zgłaszają, że nauka w domu trwa godzinami
- umożliwianie uczniowi - w określonych sytuacjach, a nie zawsze, kiedy ma na to ochotę - mówienia o swoich pasjach i zainteresowaniach;
- odpytywanie ucznia w pierwszej kolejności;
- dostrzeganie, nazywanie i chwalenie wszelkich zachowań empatycznych i wspólcujących;
- otoczenie ucznia dyskretną opieką, gdyż może się on stać łatwym obiektem zaczepek, prowokacji czy nawet chuligańskich wybryków ze strony rówieśników, gdy ten obrazi ich lub użyje przypadkiem niecenzuralnego słowa

5. Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych u uczniów z ADHD

- posadzić ucznia blisko biurka nauczyciela z dala od miejsc , które mogą go rozproszyć (okna, drzwi)
- używać krótkich komunikatów: "otwórz zeszyt", " spakuj książki" itp.
- powtarzać polecenia krótko i czytelnie
- sprawdzać , czy uczeń wykonał jedno polecenie, a dopiero potem wydać następne
- często nawiązywać kontakt wzrokowy
- rozbijać duże zdania na mniejsze

- uczyć robienia planów, harmonogramów, list, tabel, spisów, do których uczeń może się odwołać, kiedy się zgubi
- przypominać o terminowych zadaniach
- w miarę potrzeb dopilnować, aby uczeń kończąc zajęcia miał : sporządzoną notatkę z lekcji (nie musi być ona pełna, ale powinna zawierać najistotniejsze treści) , zapisaną informację o pracy domowej.

6. Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych u uczniów z autyzmem

- zminimalizowanie lub całkowite wyeliminowanie elementów rozpraszających;
- posadzenie ucznia blisko nauczyciela;
- zachowanie schematu pracy i stałości działań edukacyjnych (np. zajmowanie tej samej ławki lub stolika podczas zajęć);
- opracowanie planu codziennych zajęć i każdorazowe zapoznanie z nim ucznia;
- wcześniejsze informowanie o zmianach np. w rozkładzie zajęć lekcyjnych, uprzedzanie o zastępstwach na lekcjach, wyjściach, wizytach nowych osób. Informowanie, w jaki sposób trzeba się zachować w nowej sytuacji;
- wyraźne zaznaczanie końca określonej aktywności, zabawy, zadania, zanim przejdzie się do następnych;
- kierowanie poleceń indywidualnie do dziecka. Zwracanie się do niego po imieniu. Właściwe używanie zaimków osobowych Ja i Ty;
- podczas rozmowy używanie prostego i jednoznacznego języka;
- wyjaśnianie metafor i przeñośni, wyrazów bliskoznacznych, żartów lub dowcipów użytych podczas prowadzenia lekcji;
- popieranie informacji słownej gestami, mimikę;
- uzupełnianie rysunkiem, zdjęciem, filmem lub modelem przekazywanych podczas lekcji treści abstrakcyjnych;
- wydłużanie czasu przeznaczonego na wykonywanie poszczególnych zadań i prac pisemnych;

- dzielenie trudniejszego lub dłuższego zadania na kilka części;
- sprawdzanie zrozumienia czytanego tekstu poprzez zadawanie dodatkowych pytań: Co się wydarzyło? Gdzie ? Kiedy? Dlaczego ? itp.;
- w sytuacji wzburzenia lub zdenerwowania umożliwienie pobytu w spokojnym, cichym miejscu np. bibliotece, gabinecie pedagoga;
- ignorowanie i nie reagowanie na zachowania prowokacyjne (np. płacz, płucie, krzyk). Dziecko powinno wykonać wyznaczone zadanie pomimo takich zachowań;
- częste przypominanie o normach i zasadach funkcjonowania społecznego oraz chwalenie i nagradzanie za ich przestrzeganie;
- nie zadawanie pytań "dlaczego to zrobiłeś", ale opisywanie co nam się nie podoba w zachowaniu, czego oczekujemy i nazwanie emocji;

Wszystkie sprawy sporne nie ujęte w PZO z historii i WOS rozstrzygane będą zgodnie z Wewnątrzszkolnymi Zasadami Oceniania zawartymi w Statucie Szkoły na posiedzeniach Zespołu Przedmiotowego , ewentualnie na posiedzeniu Rady Pedagogicznej.

Iwona Kosińska

Edyta Sikorska

Beata Klimaszewska

Piotr Skołozdrzy